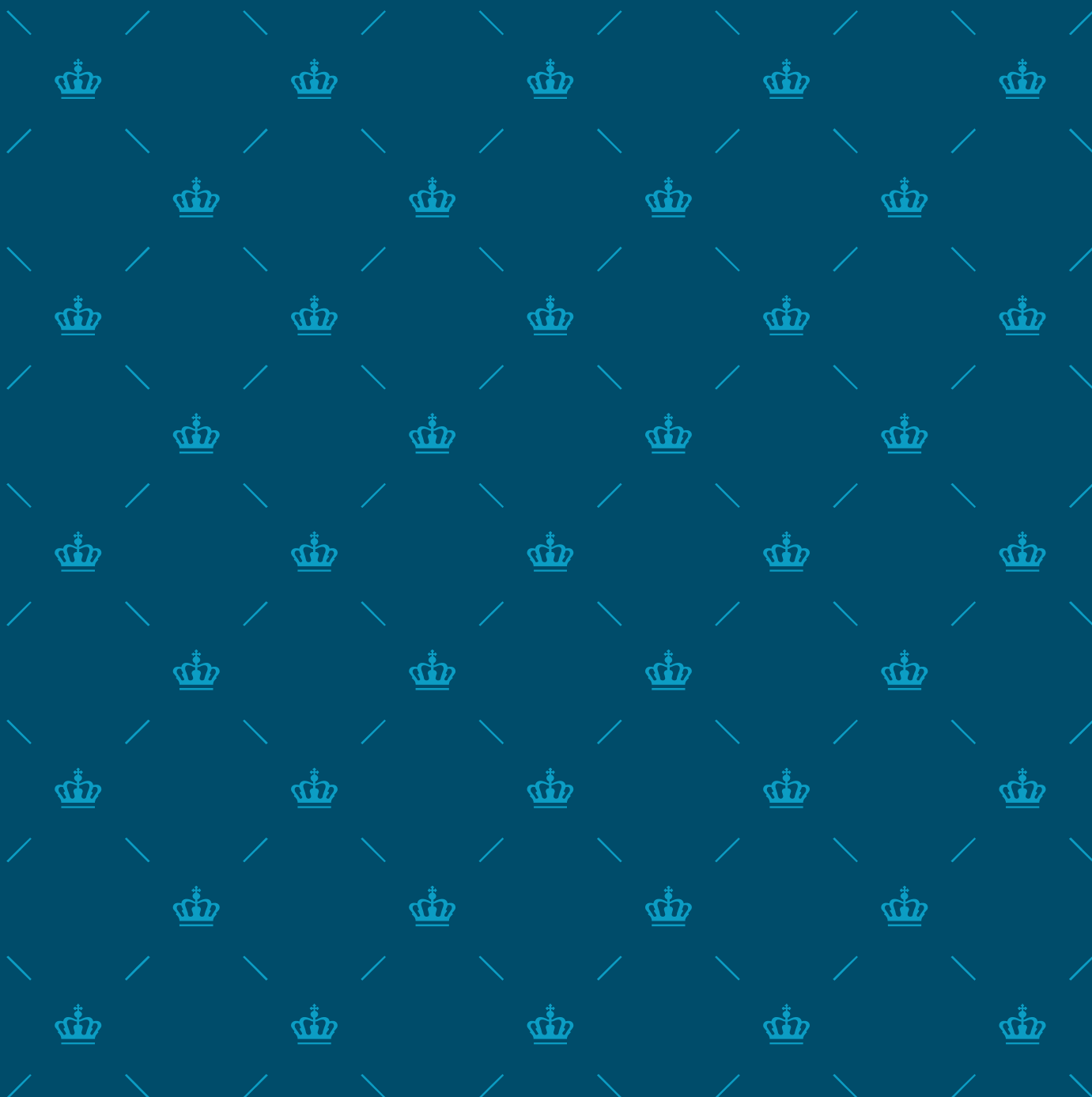

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Evaluering af projektet Flere Indvandrer- kvinder i Beskæftigelse - sammenfatning

© 2023, Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Carl Jacobsens Vej 39
2500 Valby

Tlf: 7214000
E-mail: siri@siri.dk
[web]

September, 2023

1. Sammenfatning

1.1 Evalueringens baggrund, formål og genstandsfelter

Som led i udmøntningen af satspuljeaftalen for 2019 blev der afsat en bevilling målrettet landets kommuner til projektet 'Flere indvandrerkvinder i beskæftigelse' (KIB-projektet). Initiativet havde til formål at styrke tilknytningen til arbejdsmarkedet for kvinder med indvandrerbaggrund. Målgruppen for KIB-projektet var ikke-vestlige indvandrerkvinder i alderen 18-64 år, som på visitationstidspunktet var aktivitetsparate, jobparate, selvforsørgende eller kvinder under 30 år, med et uddannelsespålæg. 15 kommuner med i alt 1.664 kvinder har deltaget i projektet i perioden 2019-2022 og undervejs modtaget implementeringsstøtte og faglig opkvalificering fra SIRI.

I projektbeskrivelsen er det endvidere fremhævet, at kommunerne skal sammentænke socialfaglige og beskæftigelsesfaglige indsatser, fordi de interagerer og gensidigt påvirker hinanden. En øget trivsel kan således skabe bedre mulighed for fodfæste på arbejdsmarkedet, mens arbejdsmarkedstilknytningen vil styrke kvindens trivsel.

Kommunernes projekter har således ikke haft en fælles indsatsmodel, men har qua SIRIs faglige opkvalificeringsforløb stået på et fælles fundament og tilpasset deres aktiviteter til deres målgruppes sammensætning.

Evalueringen har undersøgt følgende fire spørgsmål:

- Hvor mange kvinder er overgået fra passiv forsørgelse til uddannelse eller beskæftigelse?
- Hvordan har KIB-kommunerne i deres indsatser anvendt viden og metoder til at styrke kvinderne arbejdsmarkedsparethed og beskæftigelse, samt hvornår og hvorfor har kommunernes indsatser virket?
- Hvilken betydning har SIRIs implementeringsstøtte og faglige opkvalificering haft for kommunernes arbejde undervejs i projektet?
- Hvad har kvinderne vurderet har haft størst betydning for, at de er kommet i beskæftigelse, og for deres generelle trivsel?

1.2 Evalueringens datagrundlag

Evalueringen har anvendt DREAM-data til at monitorere kvindernes progression og vise, hvor stor en andel af kvinderne, der er kommet i beskæftigelse eller uddannelse i projektperioden.

Da kommunerne har anvendt forskellige indsatsmodeller og har haft varierende forudsætninger/arbejdsmarkedsparethed i den målgruppe af kvinder, de har arbejdet med, er det ikke muligt præcist at udskille, i hvilket omfang effekten skyldes indsatsen i KIB. En væsentlig del af de omfattede kvinder ses dog at være i beskæftigelse eller uddannelse under og efter projektets afslutning. Til at indikere, hvilke faktorer i indsatsen, der bidrager positivt til beskæftigelse, er der anvendt kvalitative metoder i form af fokusgruppeinterviews i de 15 deltager-kommuner. Desuden er der suppleret med 13 interviews med kvinder, der har deltaget i indsatsen.

1.3 Evalueringens væsentligste fund

Halvdelen af de deltagende kvinder har været i beskæftigelse i løbet af projektperioden

Evalueringen viser at halvdelen af projektets kvinder i løbet af projektperioden har opnået **hel eller delvis beskæftigelse**. Blandt de **aktivitetsparate kvinder** er det **en tredjedel** af kvinderne, der har været i hel eller delvis i beskæftigelse. **Efter projektets ophør var en tredjedel af alle kvinderne** i hel eller delvis beskæftigelse, uddannelse eller fleksjob. For de kvinder, der ved deres indtræden i projektet var **aktivitetsparate, var det en femtedel**. Blandt de kvinder, der nåede i uddannelse eller i beskæftigelse **mere end deltid**, var ca. **halvdelen i varig beskæftigelse på mere end deltid**, mens en **femtedel var i varig beskæftigelse på mindre end deltid**.

Kommunernes målopfyldelse afhænger ikke kun af kvindernes arbejdsmarkedsparathed

Blandt de kommuner, hvor hovedparten af kvinderne var aktivitetsparate ved indtræden i projektet, ses der en stor variation i kommunernes målopfyldelse. Det indikerer, **at det ikke kun er kvindernes arbejdsmarkedsparathed, der er afgørende for kommunernes målopfyldelse**, men at fx kommunens tilrettelæggelse af indsatsen over for den enkelte kvinde og projektets organisering også bidrager positivt.

Parallelle beskæftigelsesindsatser virker sammen og kan understøtte beskæftigelse

Samlet set peger evalueringen på, at **kombinationen af løntimer og en individuel og helhedsorienterede understøttende indsats** gør en positiv forskel for kvindernes beskæftigelse uanset deres visitationskategori. Evalueringen peger på, at kommunernes fokus på at **fx sociale eller helbredsmæssige problemer**, som står i vejen for deres tilknytning til arbejdsmarkedet, skal håndteres parallelt med, at der arbejdes beskæftigelsesrettet har **skabt motivation og handlemuligheder** for kvinderne til at komme i job. Endelig viser evalueringen, at kommunernes **tværfaglige tilgang** til fx problemløsning har givet kommunerne mulighed for at arbejde med parallelle indsatser.

Medarbejderens tro på kvindens beskæftigelsesmuligheder er vigtig for kvindens tillid og motivation for indsatsen

Evalueringen peger på, at **beskæftigelsesmedarbejderens tro på kvinden er afgørende for kvindens tillid og motivation** for indsatsen. Beskæftigelsesmedarbejderens anerkendelse af kvindens livshistorie, erfaringer og ressourcer øger sandsynligheden for at kvinden kan og vil imødekomme de forventninger jobcentret har til dem om at komme i job.

Effektiv kommunikation om kvindernes muligheder på arbejdsmarkedet styrker kvindernes arbejdsmarkedsparathed

Evalueringen peger samtidig på, at beskæftigelsesmedarbejderens evner til at **formidle formålet med at deltage aktivt i beskæftigelsesindsatsen**, ser ud til at fremme en vellykket og **effektiv kommunikation om kvindernes muligheder på arbejdsmarkedet**, som er centralt for, at der kan arbejdes med kvindernes udvikling og derigennem styrke kvindernes arbejdsmarkedsparathed.

Kvindernes udvikling af dansksproglige kompetencer fremmes af muligheden for at træne sprogkompetencen, der hvor den anvendes

Evalueringen peger på, at et vedholdende **fokus hos sagsbehandlerne på at tale dansk med kvinderne** om at komme i job, **tilskynder kvinderne til at kommunikere på dansk** på arbejdspladsen og i andre hverdagsammenhænge. Samtidig har mange kommuner iværksat **målgruppetilpassede sprogforløb**, samt aktivt understøttet, at arbejdspladsen **arbejder med kvindens sproglæring i jobbet**. Det har for mange af kvinderne betydet, at deres dansksproglige færdigheder har udviklet sig positivt.

Tæt virksomhedssamarbejde styrker kvindernes jobskabelse og fastholdelse i job

Evalueringen peger på, at kvinderne typisk har behov for at **udvikle deres arbejdsidentitet, dansksproglige færdigheder og kompetencer til at integrere sig på en arbejdsplads**, så de i højere grad bliver i stand til at igangsætte handlinger, der styrker deres tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor styrkes virkningen af virksomhedsrettede indsatser særligt af, at der etableres et **godt virksomhedssamarbejde**, hvor der kan **følges op på ansættelserne**. Det kan fx ske ved at hjælpe virksomhedslederne med at **håndtere sproglige misforståelser eller kulturelle forskelle** på arbejdspladsen.

Gode organisatoriske rammebetingelser fremmer beskæftigelsesindsatsen over for kvinderne

Evalueringen har ligeledes undersøgt projekternes organiseringsformer. Evalueringen peger på, at en **tydelig ledelsesunderstøttelse** undervejs i projektperioden samt etablering af en organiseringsform, der giver beskæftigelsesmedarbejderen **god tid til den enkelte kvinde**, mulighed for **hyppig opfølgning** og **kontinuitet** i indsatsen samt implementering af tværfaglige samarbejdsrelationer er væsentlige **understøttende faktorer**, som fremmer projekternes målopfyldelse.

Kurser i evidensbaseret viden og metoder har været et fagligt aktiv

Evalueringen peger på, at **SIRI's kurser i evidensbaseret viden og metoder** har været **et aktiv for kommunerne** i forhold til at kvalificere beskæftigelsesindsatsen over for kvinderne. Mange kommuner har tilrettelagt deres indsatser for kvinderne ud fra en **specifik metodisk tilgang**, hvor andre har fokuseret på at anvende en **større variation af metoder**. Samtidig har den øgede faglighed sammen med tværfaglige samarbejdsrelationer for mange af beskæftigelsesmedarbejderne medført **en øget arbejdsglæde**.

Kvindernes perspektiv

Evalueringen peger på, at **kvindernes udsagn generelt understøtter kommunernes oplevelser** af, hvad der har virket og med hvilket resultat i projektet. Kvinderne fremhæver særligt, at de har oplevet, at det at komme i **beskæftigelse har påvirket deres trivsel og selvværd positivt**. Her lægger de særlig vægt på at mærke en stolthed over at kunne bidrage til samfundet. Kvinderne bekræfter desuden, at de særligt har profiteret af, at beskæftigelsesmedarbejderne har haft tid til at lytte til dem og anerkendt deres forståelse af egen livssituation og behov.

Tæt kobling mellem kvantitative data og de kvalitative fund

De kvantitative analyser har ligeledes vist, at en betydelig andel af kvinderne har fastholdt **hel eller delvis varig beskæftigelse**, og at de aktivitetsparate kvinder, har vist sig at have samme niveau af varig beskæftigelse som den øvrige gruppe i løbet af projektperioden, idet det dog generelt er en mindre andel af

denne gruppe, som overgår til beskæftigelse. Sammenholdt med kommunernes vurderinger af betydningen af de beskæftigelsesunderstøttende indsatser med virksomhedssamarbejde, fokus på sprogstøtte, interkulturelle kompetencer og efterværn indikerer det, **at en kombination af løntimer og en individuel og helhedsorienterede indsats bidrager positivt.**